

NOVI ZAKON O JAVNOJ NABAVI

Prikaz novosti u javnoj nabavi

PRIPREMILI:

Davor Rajčić, Daniel Srećec, Verica Švaco

Novi Zakon o javnoj nabavi u hrvatsku regulativu uključuje odgovarajuće direktive Europskog parlamenta i Vijeća, s težištem na odredbama koje su nove ili drugačije u odnosu na prijašnji propis (Zakon o javnoj nabavi iz 2011. godine)

Novi Zakon o javnoj nabavi stupio je na snagu i stoga donosimo njegov prikaz, prateći njegovu strukturu kroz dijelove, glave, poglavlja, odjeljke i članke. Hrvatski sabor donio je na sjednici održanoj 9. prosinca 2016. Zakon o javnoj nabavi (u nastavku teksta Zakon) koji je objavljen u "Narodnim novinama" br. 120/16. Zakon je stupio na snagu 1. siječnja 2017., osim članka 284., stavaka 4. i 5. koji na snagu stupaju 1. srpnja 2017., članka 261. koji na snagu stupa 18. travnja 2018. i članka 269. koji na snagu stupa 18. listopada 2018. godine. Stupanjem na snagu Zakona prestao je vrijediti Zakon o javnoj nabavi ("Narodne novine", br. 90/11, 83/11, 143/11 i 13/14 – Odluka Ustavnog suda – u nastavku teksta Prijašnji propis) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2012. godine. Na temelju Prijašnjeg propisa doneseno je osam podzakonskih propisa:

1. Uredba o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (Narodne novine, br. 10/12)
2. Uredba o objavama javne nabave (Narodne novine, br. 10/12)
3. Uredba o javnoj nabavi za potrebe obrane i sigurnosti (Narodne novine, br. 89/12 i 145/14)
4. Uredba o nadzoru nad provedbom Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, br. 10/12)
5. Pravilnik o javnoj nabavi u diplomatskim misijama i konzularnim uredima Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 22/12 i 28/14)
6. Pravilnik o primjeni Jedinog rječnika javne nabave (CPV) (Narodne novine, br. 6/12)

7. Pravilnik o popisu obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, br. 19/12)
8. Pravilnik o izobrazbi u području javne nabave (Narodne novine, br. 6/12 i 125/14).

Stupanjem na snagu Zakona prestali su vrijediti podzakonski propisi pod rednim

Tablica 1. Prilozi zakonu o javnoj nabavi

Prilog I.	Popis državnih tijela i tijela središnje državne uprave
Prilog II.	Popis djelatnosti u graditeljstvu
Prilog III	Vojna oprema i područje obrane
	<i>III.a: Popis vojne opreme</i> <i>III.b: Popis proizvoda koje nabavljaju javni naručitelji u području obrane</i>
Prilog IV.	Zahtjevi vezani uz alate i uređaje za elektroničko zaprimanje ponuda, zahtjeva za sudjelovanje, zahtjeva za kvalifikaciju te planova i projekata u projektnim natječajima
Prilog V.	Sadržaj obavijesti javne nabave
	<i>V.a: Prethodna informacijska obavijest</i>
	<i>V.b: Periodična indikativna obavijest</i>
	<i>V.c: Obavijest o nadmetanju</i>
	<i>V.d: Obavijest o dodjeli ugovora</i>
	<i>V.e: Obavijest o projektnom natječaju</i>
	<i>V.f: Obavijest o rezultatima natječaja</i>
	<i>V.g: Obavijest o izmjenama ugovora tijekom njegova trajanja</i>
	<i>V.h: Obavijest o nadmetanju – društvene i druge posebne usluge</i>
	<i>V.i: Periodične indikativne obavijesti i obavijesti o postojanju kvalifikacijskog sustava- društvene i druge posebne usluge</i>
<i>V.j: Obavijest o dodjeli ugovora – društvene i druge posebne usluge</i>	
<i>V.k: Obavijest o postojanju kvalifikacijskog sustava</i>	
<i>V.l: Obavijest za dobrovoljnu ex ante transparentnost</i>	
Prilog VI.	Sadržaj dokumentacije o nabavi u vezi s elektroničkom dražbom
Prilog VII.	Tehničke specifikacije
Prilog VIII.	Obilježja objava
Prilog IX.	Sadržaj poziva na dostavu ponude, na sudjelovanje u dijalogu ili na potvrdu interesa sposobnim natjecateljima
Prilog X.	Društvene i druge posebne usluge
Prilog XI.	Popis međunarodnih društvenih konvencija i konvencija o zaštiti okoliša
Prilog XII.	Registri

brojevima 1., 6. i 7., a do stupanja na snagu podzakonskih propisa koji će biti doneseni na temelju Zakona na odgovarajući način primjenjuju se neke odredbe podzakonskih propisa navedenih pod rednim brojevima 2., 3., 4., 5. i 8.

Zakon je izrađen u skladu s Jedinim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor (Narodne novine, br. 74/15), i sadrži 452 članka, sedam dijelova i 12 priloga. Prijašnji propis sadržavao je 188 članaka, sedam dijelova i sedam dodataka. Prilozi Zakonu prikazani su u tablici 1.

Zakon utvrđuje pravila o postupku javne nabave koji provodi javni ili sektorski

naručitelj, ili drugi subjekti u slučajevima određenima Zakonom, radi sklapanja ugovora o javnoj nabavi robe, radova ili usluga, okvirnog sporazuma te provedbe projektnog natječaja.

Javna nabava provodi se putem ugovora o javnoj nabavi robe, radova ili usluga koje jedan ili više naručitelja nabavlja od gospodarskih subjekata koje su odabrali, bez obzira na to jesu li roba, radovi ili usluge namijenjene javnoj svrsi.

Prijašnji propis bio je usklađen s pravnom stečevinom Europske unije (direktivama o javnoj nabavi iz 2004. te direktivama o pravnoj zaštiti u javnoj nabavi iz 1989. odnosno 1992. godine). Usklađenost zakonodavnog okvira u području javne nabave u Republici Hrvatskoj s pravnom stečevinom EU-a od izuzetne je važnosti i zbog činjenice da se ista pravila javne nabave primjenjuju u slučaju provedbe projekata financiranih iz europskih strukturnih investicijskih fondova (ESI fondova). Takvi postupci javne nabave, koji su u vezi s projektima financiranim iz ESI fondova, podliježu tzv. ex post kontroli (Europska komisija nakon dovršetka projekata ponovno kontrolira pravilnost prethodno provedenih postupaka javne nabave prema odredbama pravne stečevine EU-a). "Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

1. Direktivom 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL 94, 28.3.2014.), kako je posljednje izmijenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2015/2170, od 24. studenoga 2015. o izmjeni Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s pragovima primjene za postupke dodjele ugovora (SL 307, 25.11.2015.)
2. Direktivom 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL 94, 28.3.2014.), kako je posljed-

nje izmijenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2015/2171 od 24. studenoga 2015. o izmjeni Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s pragovima primjene za postupke dodjele ugovora (SL 307, 25.11.2015.)

3. Direktivom Vijeća 89/665/EEZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na primjenu postupaka kontrole na sklapanje ugovora o javnoj nabavi robe i javnim radovima (SL 395, 30.12.1989.), kako je posljednje izmijenjena Direktivom 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovora o koncesiji (SL 94, 28.3.2014.)
4. Direktivom Vijeća 92/13/EEZ od 25. veljače 1992. o usklađivanju zakona i drugih propisa o primjeni pravila Zajednice u postupcima nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnoga gospodarstva, energetskom, prometnom i telekomunikacijskom sektoru (SL 76, 23.3.1992.), kako je posljednje izmijenjena Direktivom 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji (SL 94, 28.3.2014.)
5. Člancima 2., 12. i 13. Direktive 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama u području obrane i sigurnosti koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji te izmjenama i dopunama Direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL 216, 20.8.2009.), kako je posljednje izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2015/2340 od 15. prosinca 2015. o izmjeni Direktive 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s pragovima primjene za postupke dodjele ugovora (SL 330, 16.12.2015.)" (Preuzeto iz Prijedloga zakona o javnoj nabavi s Konačnim prijedlogom zakona iz lipnja 2016.)

U skladu sa svime navedenim procjenjuje se da će posljedica donošenja pred-

metnog Zakona biti ubrzanje njegova provođenja i povećanje razine učinkovitosti postupaka javne nabave, ponajprije zbog korištenja kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, ESPD-a i elektroničke komunikacije, a što će dovesti do olakšavanja poslovanja te posljedično i do većeg tržišnog natjecanja u postupcima javne nabave odnosno do povećanja broja sudionika u postupcima javne nabave. Također, ocjenjuje se da će donošenje predmetnog Zakona omogućiti ostvarivanje bolje pravne zaštite sudionika u postupku javne nabave i veću kontrolu naručitelja u provođenju ugovora o javnoj nabavi.

U rad stručne radne skupine za izradu Zakona nisu bili uključeni predstavnici zainteresirane javnosti, a u postupku savjetovanja sa zainteresiranom javnošću sudjelovali su *Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.*, *Hrvatska poštanska banka*, *HP-Hrvatska pošta d.d.*, *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*, *Metrinet telekomunikacije d.d.*, *ACT Grupa*, *Hrvatski savez građevinskih inženjera*, *Hrvatska elektroprivreda*, *Hrvatska komora arhitekata*, *Hrvatska gospodarska komora*, *Novi sindikat*, *Vodotoranj d.o.o.*, *Sintagma konzultantske usluge*, *Istarski vodovod d.o.o.*, *Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.*, *Gradilište 5* i više fizičkih osoba.

Prikaz pojedinih odredaba Zakona

Dio I., Glava I., Poglavlje 4. – Pragovi

Članak 15.

Jednostavna nabava jest ona kod koje su procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 (za robu i usluge) odnosno manje od 500.000,00 kuna (za radove), a obveza je naručitelja da donese opći akt kojim će urediti provedbu te vrste nabave i koji treba objaviti na mrežnoj stranici. Javni naručitelji dužni su donijeti i objaviti planove nabave za sve vrijednosti iznad 20.000,00 kn

Dio I., Glava II., Poglavlje 1. – Opća

izuzeća

Članak 30.

Zakon, kao važnu novinu, a sukladno odredbama novih direktiva, uvodi nova

izuzeća od njegove primjene, ponajprije u odnosu na pravne usluge (odvjetničke i javnobilježničke). Nova izuzeća su primjerice **usluge pravnog zastupanja stranaka od strane odvjetnika:**

- a) u arbitraži ili mirenju u državi članici, trećoj zemlji ili pred međunarodnom instancom arbitraže ili mirenja ili
- b) u postupku pred sudovima, tribunalima ili tijelima javne vlasti u državi članici ili trećoj zemlji ili pred međunarodnim sudovima, tribunalima ili institucijama.

Uz te izuzetke koji se odnose na usluge odvjetnika i javnih bilježnika izuzeće je da **naručitelji u nabavi više neće morati provoditi postupke javne nabave za nabavu zajmova odnosno kredita.**

Dio I., Glava II., Odjeljak C – Ugovori između subjekata u javnom sektoru Članak 33.

Zakon se ne primjenjuje na ugovore o javnoj nabavi koje javni naručitelj dodjeljuje drugoj pravnoj osobi ako nad tom pravnom osobom samostalno ili zajedno s drugim javnim naručiteljima provodi kontrolu sličnu onoj koju provodi nad svojim poslovnim jedinicama, ako pravna osoba koja je pod kontrolom obavlja više od 80 posto svojih djelatnosti tijekom provođenja zadaća koje joj je povjerio jedan ili više javnih naručitelja koji nad njome provode kontrolu ili koje su joj povjerile druge pravne osobe nad kojima jedan ili više tih javnih naručitelja provode kontrolu i ako nema izravnog udjela privatnoga kapitala u pravnoj osobi pod kontrolom, osim sudjelovanja privatnog kapitala koje je obvezno na temelju odredaba posebnog zakona, u skladu s osnivačkim ugovorima, a koji nema značajke kontroliranja i blokiranja i koji nema odlučujući utjecaj na tu pravnu osobu.

Valja istaknuti to da pravna osoba s kojom javni naručitelj sklapa takav *in-house* ugovor, ako nije javni naručitelj, nije obvezna primjenjivati propise o javnoj nabavi za odabir gospodarskih subjekata potrebne za izvršenje takvog ugovora.

Dio I., Glava III., Poglavlje 5. – Komunikacija naručitelja i gospodarskih subjekata Članak 59.

I prema Prijašnjem propisu sudionici u postupcima javne nabave u pravilu su komunicirali elektroničkim sredstvima komunikacije. Zakon propisuje to da je naručitelj obavezan sve odluke koje donosi u postupcima javne nabave dostaviti sudionicima putem elektroničkog oglasnika javne nabave RH (dalje u tekstu EOJN RH), i to ili neposredno svakome pojedinom sudioniku ili javnom objavom (tada je odluka dostavljena istekom dana javne objave).

Dio II., Glava I., Poglavlje 4. – Natjecateljski postupak uz pregovore Članak 94.

Natjecateljski postupak uz pregovore je, prema Zakonu, novi naziv za "pregovarački postupak javne nabave s prethodnom objavom" koji koriste javni naručitelji.

Dio II., Glava II., Poglavlje 1. – Okvirni sporazum Članak 146.

Zakon u odnosu na Prijašnji propis donosi novine u trajanju, načinu sklapanja i roku mirovanja za okvirni sporazum pa se okvirni sporazum može sklopiti na razdoblje do četiri godine za javne naručitelje i do osam godina za sektorske naručitelje. Iznimno naručitelji mogu sklopiti okvirni sporazum i na dulji rok.

Zakon propisuje to da se okvirni sporazum može sklopiti i primjenom partnerstva za inovacije, a iznimno i provedbom pregovaračkog postupka bez prethodne objave.

Zakon propisuje jedinstveni rok mirovanja od 15 dana.

Dio II., Glava III., Poglavlje 2. – Odjeljak za istraživanje tržišta Članak 198.

Zakon propisuje to da naručitelj prije pokretanja otvorenog ili ograničenog postupka javne nabave, u pravilu, provodi analizu tržišta radi pripreme nabave i informiranja gospodarskih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi

s nabavom. Da bi to mogao i ostvariti, naručitelj smije tražiti ili prihvatiti savjet neovisnih stručnjaka, nadležnih tijela ili sudionika na tržištu koji može koristiti u planiranju i provedbi postupka nabave te izradi dokumentacije o nabavi, pod uvjetom da takvi savjeti ne dovode do narušavanja tržišnog natjecanja te da ne krše načela zabrane diskriminacije i transparentnosti.

Isto tako prije pokretanja postupka javne nabave radova ili postupka javne nabave velike vrijednosti za nabavu robe ili usluga naručitelj je obavezan na internetskim stranicama objaviti opis predmeta nabave, tehničke specifikacije, kriterije za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, kriterije za odabir ponude i posebne uvjete za izvršenje ugovora, a u cilju prethodnog savjetovanja sa zainteresiranim gospodarskim subjektima u trajanju od najmanje pet dana.

Nakon provedenog savjetovanja javni naručitelj obavezan je razmotriti sve primjedbe i prijedloge zainteresiranih gospodarskih subjekata, izraditi izvješće o prihvaćenim i neprihvaćenim primjedbama i prijedlozima te ga objaviti na internetskim stranicama.

Dio II., Glava III., Poglavlje 2., Odjeljak C – Određivanje predmeta nabave i podjela predmeta na grupe Članak 203.

Naručitelji mogu podijeliti predmet nabave, pri čemu su obvezni u pozivu na nadmetanje odrediti mogu li se ponude dostaviti za jednu grupu, više grupa ili za sve njih. Naručitelji mogu ograničiti broj grupa koje se mogu dodijeliti jednome ponuditelju.

Prema odredbama Zakona, kada javni naručitelj u postupku javne nabave velike vrijednosti nije podijelio predmet nabave na grupe, obavezan je u dokumentaciji o nabavi te u izvješću o javnoj nabavi navesti glavne razloge za takvo postupanje.

Dio II., Glava III., Poglavlje 2., Odjeljak E – Jamstva Članak 214.

Zakon propisuje to da se jamstvo za ozbiljnost ponude određuje u apsolutnome iznosu do najviše tri posto procijenjene

vrijednosti nabave, dok visina jamstva za uredno izvršenje ugovora može iznositi najviše 10 posto vrijednosti sklopljenog ugovora bez PDV-a (proračunski korisnici državnog proračuna koji posluju preko jedinstvenog računa državnog proračuna oslobođeni su dostave jamstava).

**Dio II., Glava III., Poglavlje 2., Odjeljak H – Određivanje rokova
Članak 227.**

Zakon je uveo kraće rokove za dostavu ponuda i zahtjeva za sudjelovanje. U otvorenome postupku velike vrijednosti najkraći rok za dostavu ponuda je 35 dana od dana slanja poziva na nadmetanje u EOJN RH (iznimno se rok može skratiti), a kod postupaka male vrijednosti najkraći rok je 20 dana.

**Dio II., Glava III., Poglavlje 4., Odjeljak C, Pododjeljak 1. – Europska jedinstvena dokumentacija o nabavi
Članak 260.**

Zakon je iz Direktive 2014/24/EU preuzeo odredbe kojima uređuje europsku jedinstvenu dokumentaciju o nabavi (eng. *European Single Procurement Document - ESPD*). ESPD, koji donosi gospodarski subjekt, natjecatelj ili ponuditelj, kao prethodni dokaz zamjenjuje potvrde tijela javne vlasti o tome da ispunjava uvjete za sudjelovanje u postupcima javne nabave, a naručitelj ju je dužan prihvatiti. Europska komisija je 5. siječnja 2016. donijela Provedbenu uredbu (br. 2016/7) koja je obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama EU-a. Provedbena uredba donesena je početkom 2016. i propisala je standardni obrazac ESPD-a. Prijelaznim odredbama ZJN-a 2016. predviđena je odgoda propisivanja obveze dostavljanja ESPD-a isključivo u elektroničkome obliku do 18. travnja 2018. Elektroničke i papirnate verzije ESPD-a mogu postojati istodobno najkasnije do navedenog datuma. Sudionici u postupcima javne nabave mogu koristiti ESPD na temelju besplatnog servisa Europske komisije (<https://webgate.acceptance.ec.europa.eu/growth/tools-databases/ecertis2/resources/espd/index.html>). Zakon propisuje obvezu naručitelju da prije donošenja odluke u postupku javne

nabave velike vrijednosti od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatraži da u roku koji nije kraći od pet dana dostavi ažurirane dokumente ako ih ne posjeduje. Zakonodavac je takvo postupanje naručitelju ostavio kao mogućnost u postupcima male vrijednosti. Naručitelj nije obavezan tako postupati kada sklapa ugovore na temelju okvirnog sporazuma. Opisano postupanje ESPD-om ne sprječava naručitelja da tijekom postupka kod nadležnog tijela provjeri tvrdnje izjavljene u ESPD-u. Zbog načina provedbe postupaka javne nabave takvo postupanje naručitelja može se očekivati, osobito pri provedbi dvostupanjskih postupaka.

**Dio II., Glava III., Poglavlje 4., Odjeljak C, Pododjeljak 5. – Oslanjanje na sposobnost drugih subjekata
Članak 273.**

Kao dokaz uvjeta sposobnosti gospodarski subjekt može koristiti sposobnosti drugih subjekata. Zakon pruža mogućnost naručitelju da za neke bitne poslove (primjerice instalacije) traži da ih obavi ponuditelj ili član zajednice ponuditelja. Obveza je gospodarskog subjekta koji podnosi ponudu, ali se oslanja na sposobnosti jednog ili više subjekta, dostaviti ESPD za sve sudionike.

**Dio II., Glava III., Poglavlje 5., Odjeljak A - Odredbe o ponudi
Članak 280.**

Ponuda se dostavlja elektroničkim sredstvima komunikacije u pisanome obliku (u pravilu na hrvatskome jeziku i na latinici) i mora biti u skladu s dokumentacijom o nabavi. Kod instituta ponude Zakon je propisao da ponuda dostavljena elektroničkim sredstvima komunikacije putem EOJN-a RH obvezuje ponuditelja u roku valjanosti ponude, neovisno o tomu je li potpisana ili nije, te naručitelj ne smije odbiti takvu ponudu samo iz tog razloga.

**Dio II., Glava III., Poglavlje 5., Odjeljak B – Otvaranje ponuda
Članak 282.**

Kod javnog otvaranja ponuda (u otvorenome i ograničenome postupku, u na-

tjecateljskome postupku uz pregovore, natjecateljskome dijalogu i partnerstvu za inovacije) novost koju je donio Zakon jest ta da je zapisnik o otvaranju ponuda naručitelj obavezan odmah uručiti svim ovlaštenim predstavnicima ponuditelja nazočnima na javnome otvaranju, a ostalim ponuditeljima na njihov pisani zahtjev, ako nije javno objavljen.

Novost je i to da naručitelj nije obavezan provesti javno otvaranje ponuda ako se ponude dostavljaju elektroničkim sredstvima komunikacije i ako EOJN RH omogućuje automatsko otvaranje ponuda istodobno s istekom roka za dostavu ponuda, generiranje zapisnika o otvaranju te njegovu automatsku dostavu svim ponuditeljima koji su podnijeli ponude i naručitelju.

**Dio II., Glava III., Poglavlje 5., Odjeljak C., Pododjeljak 1. – Kriteriji za odabir ponude
Članak 283.**

Naručitelj ne smije odrediti cijenu ili trošak kao jedini kriterij za odabir ponude pa tada relativni ponder cijene ili troška ne smije biti veći od 90 posto. Iznimno kod nekih postupaka javne nabave (primjerice kod pregovaračkog postupka bez prethodne objave poziva na nadmetanje ili u postupku sklapanja ugovora na temelju okvirnog sporazuma) može biti i veći od 90 posto.

Zakon primjerice kao kriterije za određivanje ekonomski najpovoljnije ponude određuje kvalitetu, organizaciju, kvalifikacije i iskustvo osoblja angažiranog na izvršenju određenog ugovora (kada kvaliteta angažiranog osoblja može znatno utjecati na razinu uspješnosti izvršenja ugovora) te uvjete isporuke. Naručitelj može odrediti i druge kriterije, pazeći pritom na to da oni nisu diskriminirajući, da su povezani s predmetom nabave i da omogućuju učinkovito nadmetanje. Čelnik središnjeg tijela državne uprave (naprimjer ministar) javnim naručiteljima iz svojega djelokruga odlukom može odrediti relativne pondere za pojedine vrste predmeta nabave, s time da relativni ponder cijene ili troška ne smije biti veći od 90 posto.

**Dio II., Glava III., Poglavlje 6., Odjeljak A – Pojašnjenje dokumentacije
Članak 293.**

Zakon je propisao to da u slučaju kada su informacije ili dokumentacija koju je trebao dostaviti gospodarski subjekt nepotpuni, ili pogrešni, ili se takvima čine, ili u slučaju kada nedostaju određeni dokumenti, javni naručitelj može zahtijevati od gospodarskih subjekata koji su ih dostavili da ih dopune, razjasne i upotpune u roku koji ne smije biti kraći od pet dana. Očekuje se da će se ta odredba primjenjivati i na druge dijelove ponude. Ako naručitelj ne koristi takvu mogućnost, dužan je u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda obrazložiti razloge zbog kojih nije tražio pojašnjenje i/ili upotpunjavanje dokumentacije.

**Dio II., Glava III., Poglavlje 6., Odjeljak E – Uvid u dokumentaciju postupka javne nabave
Članak 310.**

Zakon proširuje mogućnost uvida u dokumentaciju time da je javni naručitelj nakon dostave odluke o odabiru ili poništenju obavezan od isteka roka za žalbu na zahtjev natjecatelja ili ponuditelja omogućiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju tog postupka, osim u one dokumente koji su označeni tajnima.

**Dio II., Glava III., Poglavlje 7., Odjeljak C – Raskid ugovora
Članak 322.**

Zakon je unio odredbu o obveznome raskidu ugovora o javnoj nabavi tijekom njegova izvršenja koja se treba primijeniti kada je ugovor znatno izmijenjen (treba provesti novi postupak), kada je ugovaratelj morao biti isključen iz postupka javne nabave zbog postojanja osnova za isključenje, kada se ugovor nije trebao dodijeliti ugovaratelju te ako se ugovor nije trebao dodijeliti ugovaratelju zbog ozbiljne povrede odredaba Zakona, a koja je utvrđena pravomoćnom presudom.

**Dio II., Glava IV., Poglavlje 1. - Društvene i druge posebne usluge
Članak 323.**

Zakon za režim društvenih i drugih posebnih usluga (vrijednost europskih

pragova za društvene i druge posebne usluge iznosi 750.000,00 eura za javne naručitelje odnosno 1.000.000,00 eura za sektorske naručitelje) ne propisuje više poseban postupak.

Naručitelj je dužan objaviti obavijesti o nadmetanju na standardnome obrascu za sve vrijednosti od najmanje 200.000,00 kuna. Naručitelj će ovisno o vrsti postupka javne nabave odrediti najkraći rok za dostavu ponuda ili će moći sklopiti ugovor i bez objave poziva. Naručitelj pružatelja tražene usluge može odabrati na temelju kriterija cijene ili troška. Podrobnije će nabava tih usluga biti propisana podzakonskim aktom koji će biti donesen u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Zakona. Nakon što se okonča postupak odabira, naručitelj je u roku 30 dana od dana sklapanja ugovora u EOJN RH dužan poslati na objavu obavijest o dodjeli i sklapanju ugovora.

**Dio III., Glava I. Poglavlje 3. – Vađenje nafte i plina te istraživanje ili vađenje ugljena ili drugih krutih goriva
Članak 345.**

Zakon je unio promjenu u režim istraživanje nafte i plina te to više ne predstavlja sektorsku djelatnost.

**Dio III., Glava II., Poglavlje 3. – Partnerstvo za inovacije
Članak 359.**

Zakon je za sve naručitelje propisao partnerstvo za inovacije kao novi postupak javne nabave, čija je namjena razvoj inovativnog proizvoda ili usluge ili inovativnih radova koje nije moguće naći na tržištu. Naručitelji mogu ući u dugoročno inovacijsko partnerstvo ako ta inovacija zadovoljava traženo, bez potrebe za posebnim postupkom nabave za tu kupnju. Što se tiče postupka, u tome se postupku primjenjuju pravila natjecateljskog postupka uz pregovore za javne naručitelje odnosno pregovaračkog postupka s prethodnom objavom poziva na nadmetanje za sektorske naručitelje. Kriterij za sklapanje ugovora utemeljen na ekonomski najpovoljnijoj ponudi jest najbolji omjer cijene i kvalitete. Naručitelj kod provedbe tog postupka nije ograničen samo na jednog partnera.

**Dio III., Glava II., Poglavlje 4. – Pregovarački postupak bez prethodne objave poziva na nadmetanje
Članak 360.**

Zakon je provedbu pregovaračkog postupka bez prethodne objave poziva na nadmetanje napravio elastičnijom. Podsjetimo na to da se radi o postupku koji se, u pravilu, provodi s jednim gospodarskim subjektom. Europski sud razvio je praksu prema kojoj se taj postupak provodi iznimno, a naručitelj je dužan dokazati opravdanost primjene.

**Dio III., Glava III., Poglavlje 2. – Dinamički sustav nabave
Članak 363.**

Dinamički sustav nabave je tijekom cijelog trajanja otvoren svim gospodarskim subjektima koji ispunjavaju kriterije za odabir (uvjete sposobnosti), i to bez naknade.

Dinamički sustav nabave koristi se za to da zainteresirani gospodarski subjekti mogu dostaviti zahtjev za sudjelovanje tijekom njegova čitavog trajanja i da, ako ispunjavaju tražene uvjete, imaju pristup sustavu.

Naručitelj je dužan u roku od 30 dana nakon završetka dinamičkog sustava nabave poslati obavijest o sklapanju pojedinih ugovora.

**Dio IV., Glava I. – Postupanje državne komisije i bitne povrede
Članak 404.**

Taj dio Zakona odnosi se na pravnu zaštitu. Zakon više ne propisuje to da je žalbeni postupak upravni postupak. Zakon propisuje osobito bitne povrede postupka javne nabave na koje Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave pazi po službenoj dužnosti, neovisno o dijelu postupka u kojoj je žalba izjavljena.

Osobito bitne povrede postupka jesu određivanje roka za dostavu ponuda ili zahtjeva za sudjelovanje kraćeg od minimalnog roka propisanog Zakonom, kada ispravak obavijesti nije poslan na objavu, a postojala je obveza sukladno odredbama Zakona, kada rok za dostavu ponuda ili zahtjeva za sudjelovanje nije produljen, a postojala je obveza suklad-

no odredbama Zakona, kada nema kriterija za odabir ponude ili ponderi nisu određeni sukladno članku 286. Zakona, kada je natjecatelj ili ponuditelj morao biti isključen iz postupka javne nabave jer postoje obvezne osnove za njegovo isključenje, nakon isteka roka za dostavu ponuda u otvorenome ili ograničenome postupku, ako je naručitelj vodio pregovore ili je ponuditelj izmijenio svoju ponudu suprotno odredbama Zakona, kada kriteriji za odabir gospodarskog subjekta nisu određeni sukladno člancima 256. – 259. Zakona i kada naručitelj nije primijenio ili je nepravilno primijenio bilo koju odredbu izvora prava što je utjecalo na zakonitost postupka, a za koju žalitelj nije znao niti je mogao znati u trenutku izjavljivanja žalbe.

Dio IV., Glava II. – Izjavljivanje žalbe

Članak 405.

Zakon je, u pravilu, odredio jedinstveni rok za žalbu od deset dana, neovisno o procijenjenoj vrijednosti predmeta nabave. Žaliti se može svaki gospodarski subjekt koji ima ili je imao pravni interes za odabir te je pretrpio ili bi mogao pretrpjeti štetu.

Dio IV., Glava IV. – Naknada za

pokretanje žalbenog postupka

Članak 430.

Zakon je odredio žalbenu naknadu za procijenjenu vrijednost nabave do

750.000,00 kuna na 5.000,00 kuna, što može dovesti do većeg broja žalbi. Da bi se spriječila zlouporaba tzv. profesionalnih žalitelja, izričkom se propisuje to da se žalbena naknada mora platiti odmah pri ulaganju žalbe. Zakon je utvrdio iznos od 5.000,00 kuna naknade za pokretanje žalbenog postupka za žalbu na dokumentaciju o nabavi. Također je omogućio da žalitelj ne treba platiti upravnu pristojbu od 70,00 kuna na žalbu.

Dio IV., Glava V. – Sudska zaštita

Članak 434.

Zakon propisuje to da je Visoki upravni sud nadležan za rješavanje upravnih sporova protiv odluka Državne komisije te za obveznu objavu presuda i rješenja suda na internetskim stranicama Državne komisije. Rok za podnošenje tužbe počinje teći istekom roka od osam dana od dana javne objave. Kada Visoki upravni sud poništi odluku Državne komisije, ujedno će svojom presudom odlučiti i o žalbi u postupku javne nabave.

Zaključak

Autori su u članku prikazali gotovo sve odredbe Zakona koje su nove ili drugačije u odnosu na odredbe Prijašnjeg propisa. Valja imati na umu to da još uvijek nisu doneseni podzakonski propisi koji će detaljnije urediti pojedine institute. Ne postoji još ni praksa koju bi

razvio Zakon pa su to i razlozi za takvu metodologiju pisanja rada. Tržište javne nabave važno je za svaku državu, i to s jedne strane zbog načela slobodnog kretanja robe i slobode pružanja usluga te načela poslovnog nastana, a s druge strane zbog vrijednosti tržišta javne nabave. Tako Statističko izvješće o javnoj nabavi Uprave za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva za 2015. donosi podatak da je ukupan iznos sklopljenih ugovora o javnoj nabavi iznosio 31.110.563.170,00 kuna. Od ukupnog iznosa tzv. bagatelna nabava sudjelovala je s oko 9.500.000.000 kuna. Iz iznesenog je očito da je poznavanje propisa o javnoj nabavi važno gotovo za sve sudionike u pravnome prometu, i to za subjekte koji su u ulozi javnih naručitelja, ali i za gospodarske subjekte koji su u ulozi ponuditelja.

Literatura

- [1] Prijedlog zakona o javnoj nabavi, s konačnim prijedlogom zakona, Zagreb, lipanj 2016. godine, Ministarstvo gospodarstva Uprava za sustav javne nabave Statističko izvješće o javnoj nabavi u Republici Hrvatskoj za 2015. godinu (lipanj 2016. godine)
- [2] Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine, 120/16)
- [3] Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine, 90/11, 10/12, 19/12, 83/13, 143/13)